

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CZWARTA SEKCJA

DECYZJA

W PRZEDMIOCIE DOPUSZCZALNOŚCI

skargi nr 23957/09
wniesionej przez Michała KUPIEC
przeciwko Polsce

W dniu 20 września 2011 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka (czwarta sekcja), zasiadając jako komitet w składzie:

George Nicolaou, *przewodniczący*,

Lech Garlicki,

Vincent A. De Gaetano,

oraz Fatoş Aracı, *zastępca kanclerza sekcji*,

po zapoznaniu się z wyżej wymienioną skargą wniesioną w dniu 21 kwietnia 2009 r.,

po zapoznaniu się z uwagami pozwanego rządu oraz odpowiedziami przedstawionymi przez skarżącego,

wydaje następującą decyzję:

STAN FAKTYCZNY -/-

Skarżący, Pan Michał Kupiec, obywatel polski, urodził się w 1976 roku i mieszka w Krakowie. Rząd polski („Rząd”) był reprezentowany przez jego pełnomocnika Pana J. Wołasiewicza. -/-

Okoliczności sprawy -/-

Stan faktyczny sprawy, tak jak został on przedstawiony przez strony, można streścić w następujący sposób. -/-

W dniu 30 grudnia 2004 r. skarżący wniósł pozew przeciwko towarzystwu ubezpieczeniowemu o zapłatę odszkodowania z tytułu wypadku drogowego. Jednocześnie złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. -/-

W dniu 10 lutego 2005 r. Sąd Rejonowy w Krakowie oddalił wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, ponieważ skarżący nie przedłożył oświadczenia o stanie majątku i dochodach. Po otrzymaniu wymaganego oświadczenia, w dniu 14 lutego 2005 r. sąd uchylił wcześniejsze postanowienie i przyznał skarżącemu zwolnienie od kosztów sądowych. -/-

Rozprawa wyznaczona na dzień 26 kwietnia 2005 r. została przeniesiona na dzień 21 czerwca 2005 r., aby skarżący mógł właściwie określić pozwanego, przeciw któremu wniósł pozew. -/-

Po złożeniu przez skarżącego oświadczenia o zrzeczeniu się części roszczenia, w dniu 29 sierpnia 2005 r. sąd okręgowy umorzył postępowanie we wskazanym przez skarżącego zakresie i przekazał sprawę według właściwości do sądu rejonowego. W dniu 19 października 2005 r. akta sprawy zostały wysłane z kancelarii sądu okręgowego do sądu rejonowego.

W dniu 14 grudnia 2005 r. odbyła się rozprawa przed sądem rejonowym, na której sąd uwzględnił wniosek przeciwnika procesowego skarżącego i postanowił o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego w przedmiocie określenia wysokości szkody wyrządzonej skarżącemu. W dniu 5 lutego 2006 r. opinia wpłynęła do akt sprawy. -/-

Rozprawa wyznaczona na 24 marca 2006 r. została odroczona z powodu niewłaściwego doręczenia skarżącemu wezwania do stawiennictwa. -/-

Rozprawa wyznaczona na 12 maja 2006 r. została odwołana w związku z wnioskiem stron o przesłuchanie biegłego. -/-

W związku ze złożeniem przez skarżącego na rozprawie w dniu 7 lipca 2006 r. propozycji polubownego rozstrzygnięcia sporu, sąd wyznaczył termin następnej rozprawy na dzień 13 września 2006 r. oraz wyznaczył stronie przeciwnej termin na przedstawienie opinii na temat ewentualnej ugody. -/-

Po odrzuceniu przez przeciwnika procesowego skarżącego wyżej wskazanej propozycji, sąd uwzględnił w dniu 17 lipca 2006 r. wniosek stron i dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego. Opinia została załączona do akt sprawy w dniu 12 września 2006 r. -/-

Podczas rozpraw w dniach 13 września oraz 3 listopada 2006 r. sąd przesłuchiwał biegłego oraz skarżącego. -/-

Na rozprawie w dniu 17 listopada 2006 r. skarżący zmienił powództwo co do jego wysokości. W związku z tym sąd odroczył rozprawę do 22 grudnia 2006 r., aby umożliwić przeciwnikowi skarżącego ustosunkowanie się do zmiany powództwa. Na tym posiedzeniu sąd przesłuchiwał strony i zamknął rozprawę. -/-

W dniu 5 stycznia 2007 r. sąd otworzył rozprawę i wezwał skarżącego do doprecyzowania wniosku w sprawie zwrotu kosztów postępowania. -/-

W dniu 2 lutego 2007 r., po przesłuchaniu stron, sąd zamknął rozprawę. -/-

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2007 r. sąd częściowo uwzględnił powództwo skarżącego. -/-

W dniu 28 marca 2007 r. skarżący wniósł apelację. -/-

W dniu 7 maja 2007 r. sąd wezwał skarżącego do przedłożenia oświadczenia w dotyczącego jego aktualnej sytuacji materialnej. -/-

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2007 r. sąd uchylił wcześniejsze postanowienie o zwolnieniu skarżącego z kosztów sądowych. W dniu 25 lipca 2007 r. skarżący złożył zażalenie i jednocześnie złożył wniosek o przyznanie pełnomocnika procesowego z urzędu. -/-

W dniu 30 lipca 2007 r. skarżący wniósł skargę na przewlekłość postępowania, która została oddalona w dniu 18 września 2007 r. z tego względu, że skarżący zakwestionował część postępowania, która nastąpiła po przedstawieniu przez biegłego opinii uzupełniającej. W tej części postępowania rozpoznanie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie. Odroczenie rozprawy przewidzianej na 3 listopada 2006 r. było spowodowane koniecznością dalszego gromadzenia dowodów, natomiast rozprawa mająca się odbyć w dniu 17 listopada 2006 roku i w dniu 22 grudnia 2006 r. została odroczone z powodu dokonanych przez skarżącego zmian żądania pozwu. Po 3 listopada 2006 r. rozprawy, z jednym wyjątkiem, odbywały się w regularnych, liczących około miesiąc, odstępach czasu. Decyzje podejmowane w tej fazie postępowania były zasadne i wydano je bez zbędnej zwłoki. -/-

W dniu 7 listopada 2007 r. sąd oddalił wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu z tego względu, że sprawa nie była na tyle złożona, by wymagała takiej pomocy. W dniu 13 lutego 2008 r. sąd okręgowy oddalił zażalenie skarżącego. -/-

W międzyczasie, w dniu 28 grudnia 2007 r., sąd oddalił zażalenie skarżącego na postanowienie z dnia 5 czerwca 2007 r. -/-

W związku z wnioskiem skarżącego z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie ponownego rozpatrzenia uchylonego postanowienia o zwolnieniu go od kosztów sądowych, sąd wezwał go do przedstawienia w ciągu siedmiu dni oświadczenia o jego sytuacji materialnej. Zarządzeniem z dnia 1 kwietnia 2008 r. sąd zwrócił wniosek skarżącemu z powodu uchybienia wyznaczonemu terminowi. W dniu 7 maja 2008 r. sąd uznał zażalenie na to zarządzenie za niedopuszczalne z mocy ustawy i wydał podobne postanowienie w dniu 28 lipca 2008 r. w przedmiocie kolejnego zażalenia złożonego przez skarżącego. W tym samym dniu sąd odmówił zwolnienia skarżącego od obowiązku uiszczenia kosztów

sądowych zauważając, że pomimo, że uzupełnił on wniosek wstępny to przedstawione przez niego informacje nie były wystarczające i wiarygodne do ustalenia jego rzeczywistej sytuacji finansowej. -/-

W dniu 14 października 2008 r. skarżący złożył kolejną skargę na przewlekłość postępowania. Na zarządzenie sądu o uiszczenie opłaty za sądowej od skargi, skarżący zwrócił się w dniu 12 listopada 2008 r. o zwolnienie go z tej opłaty. W dniu 22 grudnia 2008 r. sąd uwzględnił ten wniosek. -/-

W dniu 27 stycznia 2009 r. sąd oddalił skargę skarżącego z tego względu, że postępowanie po rozpatrzeniu pierwszej skargi przebiegało szybko. Czynności sądowe mające na celu rozpatrywanie zażaleń skarżącego przeciw wydanym w sprawie postanowieniom, jak również składanych przez niego wniosków o zwolnienie od uiszczania kosztów sądowych oraz przyznania pomocy prawnej były zasadne oraz realizowane bez nieuzasadnionej zwłoki. -/-

W dniu 31 marca 2009 r. skarżący ponownie zwrócił się z wnioskiem o zwolnienie go od kosztów sądowych, a w dniu 21 kwietnia 2009 r. uzupełnił wniosek o informacje dotyczące jego sytuacji finansowej. -/-

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2009 r. sąd zwolnił skarżącego od obowiązku uiszczania opłaty od złożone przez niego apelacji.

W dniu 4 września 2009 r. odbyła się rozprawa przed sądem odwoławczym. -/-

W dniu 17 września 2009 r. sąd okręgowy wydał orzeczenie, w którym częściowo uwzględnił apelację skarżącego. -/-

ZARZUT -/-

Odwołując się do treści artykułu 6 § 1 Konwencji, skarżący utrzymywał, że w przedmiotowej sprawie długotrwałość postępowania naruszyła zasadę „rozsądnego terminu”. -/-

PRAWO -/-

Zdaniem Rządu skarga jest oczywiście bezzasadna. Rząd powołał się w tym względzie na stopień skomplikowania sprawy i oświadczył, że to skarżący ponosi głównie odpowiedzialność za długość trwania postępowania. Było ono wielokrotnie wydłużane z powodu wielu wniosków i zażaleń składanych przez skarżącego, w tym niektóre z nich zostały uznane za niedopuszczalne z mocy ustawy, natomiast inne zawierały braki formalne, które należało uzupełnić. Fakt, że skarżący zmieniał kilkakrotnie

powództwo również przyczynił się do wydłużenia czasu trwania postępowania, a w szczególności spowodował przekazanie sprawy do innego sądu zgodnie z właściwością. Sądy natomiast rozpoznawały sprawę z należytą starannością. Odraczanie terminów niektórych rozpraw, które generalnie były prowadzone w regularnych odstępach czasu, było spowodowane wnioskami składanymi przez skarżącego oraz potrzebą ustosunkowania się do nich przeciwnika procesowego skarżącego. -/-

Skarżący podniósł, że postępowanie nie było szczególnie złożone, a trwało nadmiernie długo. -/-

Trybunał przypomina, że rozsądna długość czasu trwania postępowania powinna być oceniana w świetle okoliczności sprawy i z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w orzecznictwie Trybunału, w szczególności stopnia złożoności sprawy, postępowania skarżącego i właściwych władz oraz wagi postępowania dla skarżących (zob. pośród wielu innych, *Frydlender p. Francji* [WI], nr 30979/96, § 43, ETPC 2000-VII). -/-

W przedmiotowej sprawie, okres podlegający rozpatrzeniu rozpoczął się w dniu 30 grudnia 2004 r. a zakończył się w dniu 17 września 2009 r.; trwał, zatem cztery lata i dziewięć miesięcy, a sprawa była rozpatrywana w dwóch instancjach. -/-

Poza potrzebą zasięgnięcia opinii biegłego, sprawa nie była szczególnie złożona zarówno pod względem sytuacji faktycznej, jak i prawnej. -/-

W przedmiocie zachowania władz sądowych Trybunał przypomina, że o stwierdzeniu niespełnienia wymogu zachowania „rozsądnego terminu” można jedynie mówić w sytuacji, gdy opóźnienia w toku postępowania można przypisać Państwu (*Proszak p. Polsce*, dn. 16 grudnia 1997, Zbiór 1997-VIII, § 40). Trybunał zauważa, że sprawa toczyła się około dwóch lat i dwóch miesięcy przed sądem pierwszej instancji oraz około dwóch lat i siedmiu miesięcy w instancji odwoławczej. W pierwszym okresie odbyło się trzynaście posiedzeń sądu w regularnych odstępach czasu, to jest co miesiąc lub dwa miesiące. Mimo powtarzających się odroczeń rozpraw, tylko rozprawa przewidziana na dzień 24 marca 2006 r. została przełożona z winy sądu; wynikające z tego dwumiesięczne opóźnienie można przypisać władzom. Oprócz jednej rozprawy, która odbyła się w instancji odwoławczej po około dwóch latach i czterech miesiącach od jej wniesienia, sąd nie pozostał bierny, zważywszy, że rozpoznawał szereg wniosków złożonych przez skarżącego, a dotyczących kwestii incydentalnych. Trybunał zwraca uwagę, że decyzje w sprawie tych wniosków były przyjmowane bez szczególnych opóźnień. Brak aktywności orzeczniczej między dniem 23 kwietnia a 4 września 2009 r. to jest przez około cztery miesiące miało charakter przejściowy; rozprawa, która odbyła się w dniu 4 września 2009 r. zakończyła się szybkim rozstrzygnięciem, co do istoty sprawy. -/-

Co do zachowania skarżącego, Trybunał zgadza się, że skarżący złożył szereg wniosków w czasie postępowania. Chociaż nie można mu wypominać, że korzystał ze środków odwoławczych dostępnych w prawie krajowym, takich jak skarga na przewlekłość postępowania, wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych czy wniosek o przyznanie pomocy prawnej, to jego zachowanie w tym względzie jest faktem obiektywnym, którego nie można przypisać pozwanemu Państwu (*Eckle p. Niemcom*, dn. 15 lipca 1982 r., seria A nr 51, str. 36, § 82, *De Clerck p. Belgii*, dn. 25 września 2007 r., nr 34316/02, § 60). Niektóre zachowania mogą być jednak zakwalifikowane na niekorzyść skarżącego, jak na przykład niedołożenie należytej staranności w sporządzaniu niektórych wniosków, co doprowadzało do wyznaczenia nowego terminu do uzupełnienia braków, nieprzestrzeganie nieprzekraczalnego terminu na przedłożenie dowodów dokumentujących jego sytuację materialną, co doprowadziło do uchylenia pierwszego postanowienia o zwolnieniu z kosztów sądowych lub korzystanie ze środków odwoławczych uznanych z mocy prawa za niedopuszczalne, co spowodowało około cztery miesiące opóźnienia. Trybunał zauważa również, że zmiana przez skarżącego żądania pozwu doprowadziła do czteromiesięcznego opóźnienia oraz konieczności przekazania sprawy do innego sądu. W tym kontekście Trybunał uznał, że skarżący niezasadnie przyczynił się do długości trwania postępowania. -/-

Po zbadaniu przedłożonych dowodów oraz biorąc pod uwagę brak znaczących opóźnień, które można byłoby przypisać sądom oraz ze względu na fakt, że skarżący przyczynił się do czasu trwania postępowania, Trybunał stwierdził, że skarga jest oczywiście nieuzasadniona i odrzuca ją na podstawie Artykułu 35 §§ 3 i 4 Konwencji. -/-

Z tych przyczyn Trybunał jednogłośnie, -/-

Uznaje skargę za niedopuszczalną. -/-

Fatoş Aracı
Zastępca Kanclerza

George Nicolaou
Przewodniczący

Repertorium Nr.....
Ja niżej podpisana, Joanna TOKARSKA
tłumacz przysięgły języka francuskiego wpisana
na listę tłumaczy przysięgłych Ministra
Sprawiedliwości pod numerem TP/854/05 stwierdzam
zgodność powyższego tłumaczenia z okazanym
dokumentem sporządzonym w języku francuskim.

Tłumaczenie z języka francuskiego

Joanna Tokarska
Tłumacz przysięgły j. francuskiego
Tel. +48 607 107 122

7

Warszawa, dnia20.....r.